

Αριθμός 1231/2009

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Ζ' Ποινικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Γρηγόριο Μάμαλη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Νικόλαο Ζαΐρη, Νικόλαο Κωνσταντόπουλο, Παναγιώτη Ρουμπή - Εισηγητή και Κωνσταντίνο Φράγκο, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 28 Ιανουαρίου 2009, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Γεωργίου Βλάσση (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και του Γραμματέως Χρήστου Πήτα, για να δικάσει τις αιτήσεις των αναιρεσιόντων - κατηγορουμένων: 1) ... και 2) ..., που εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Σπύρο Γαλόνη, περί αναιρέσεως της 2034/2007 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Πατρών. Με πολιτικώς ενάγουσα την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία "....." και τον διακριτικό τίτλο ".....", που εδρεύει στο ..... Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, και που στο ακροατήριο παρέστη ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας .... και διόρισε για να τον εκπροσωπήσει τον δικηγόρο Θεόδωρο Ασπρογέρακα - Γρίβα. Το Τριμελές Εφετείο Πατρών, με την ως άνω απόφασή του, διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και οι αναιρεσιόντες - κατηγορούμενοι ζητούν την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στις από 1 Φεβρουαρίου 2008 δύο χωριστές αιτήσεις τους αναιρέσεως, οι οποίες καταχωρίστηκαν στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 440/2008.

Αφού άκουσε Τους πληρεξούσιους δικηγόρους των αναιρεσιόντων, που ζήτησαν όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθούν οι προκείμενες αιτήσεις αναιρέσεως.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Οι κρινόμενες υπ' αρ. 2 και 3/1-2-2008 δύο αιτήσεις αναιρέσεως, των συγκατηγορουμένων: 1) .... και 2) ... κατά της υπ' αριθμ. 2034/2007 καταδικαστικής απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Πατρών, που απαγγέλθηκε, όπως προκύπτει από την επισκόπηση αυτής, χωρίς την παρουσία των αναιρεσιόντων στις 26-11-2007 και καταχωρήθηκε καθαρογραφημένη στο κατά το άρθρο 473 παρ. 3 του ΚΠΔ τηρούμενο βιβλίο στις 29-2-2008 (βλ. σχετική υπηρεσιακή βεβαίωση στο τέλος της προσβαλλόμενης απόφασης), ασκήθηκαν εμπρόθεσμα και παραδεκτά. Επομένως, πρέπει να συνεκδικαστούν και να εξεταστούν περαιτέρω.

Η καταδικαστική απόφαση έχει την απαιτούμενη, κατά τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠοινΔ, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ίδιου Κώδικα λόγο αναιρέσεως, όταν αναφέρονται σε αυτή με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία, στα οποία στηρίχθηκε η κρίση του Δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελιώνουν και οι νομικές σκέψεις υπαγωγής των περιστατικών αυτών στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόσθηκε. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό που αποτελούν ενιαίο σύνολο και σε σχέση με τα αποδεικτικά μέσα πρέπει να προκύπτει με βεβαιότητα ότι έχουν ληφθεί όλα στο σύνολό τους και όχι ορισμένα μόνο από αυτά. Για τη βεβαιότητα δε αυτή αρκεί να μνημονεύονται όλα, έστω κατά το είδος τους (μάρτυρες, έγγραφα, κλπ.), χωρίς ανάγκη ειδικότερης αναφοράς τους και μνείας του τι προέκυψε χωριστά από καθένα από αυτά, ενώ το γεγονός ότι εξαίρονται ορισμένα αποδεικτικά μέσα δεν υποδηλώνει ότι δεν λήφθηκαν υπόψη τα άλλα. Δεν

αποτελούν όμως λόγους αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολογήσεως κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της μεταξύ τους αξιολογικής συσχετίσεως των αποδεικτικών στοιχείων, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικώς ανέλεγκτη κρίση του Δικαστηρίου της ουσίας.

Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από το σκεπτικό σε συνδυασμό με το διατακτικό της προσβαλλόμενης 2034/2007 αποφάσεώς του, τα οποία ως ενιαίο σύνολο παραδεκτώς αλληλοσυμπληρώνονται, το Τριμελές Εφετείο Πατρών δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, μετά από εκτίμηση και αξιολόγηση των κατ' είδος αναφερομένων στην ίδια απόφαση αποδεικτικών μέσων, ότι αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Οι κατηγορούμενοι στο ..., την 22-10-2003, ο μεν πρώτος ως επιχειρηματίας διευθυντής, η δε δεύτερη ως εν γένει υπεύθυνη του ραδιοφωνικού σταθμού με την επωνυμία "... FM", κατά παράβαση του νόμου μετέδιδαν δημόσια μουσικές συνθέσεις και τραγούδια διαφόρων στιχουργών και ερμηνευτών και συγκεκριμένα το τραγούδι με τίτλο "... του ..., προς τέρψη των πελατών του, που προστατεύεται αποκλειστικά στην Ελλάδα από την εγκαλούσα ΑΕ με την επωνυμία ".....", χωρίς την από το νόμο απαιτούμενη προηγούμενη γραπτή άδειά της. Επομένως, οι κατηγορούμενοι πρέπει να κηρυχθούν ένοχοι της παράβασης του άρθρου 66 παρ. 1 του ν. 2121/1993, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό".

Με βάση τις παραπάνω παραδοχές το Δικαστήριο της ουσίας διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την απαιτούμενη από τις αναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠοινΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού εκθέτει σ' αυτή με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχθηκαν από την ακροαματική διαδικασία και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του άνω εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκαν οι αναιρεσειόντες, τις αποδείξεις από τις οποίες συνήγαγε τα περιστατικά αυτά και τους συλλογισμούς, με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 18 εδ. β', 26 παρ. 1α, 27 παρ. 1 Π.Κ. και 66 παρ. 1 του ν. 2121/1993, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε, χωρίς να τις παραβιάσει ούτε ευθέως, ούτε εκ πλαγίου και χωρίς να στερήσει έτσι την απόφαση από νόμιμη βάση. Ειδικότερα, αναφέρονται στην αιτιολογία της αποφάσεως τα αποδεικτικά μέσα κατά το είδος τους (μάρτυρες, έγγραφα, απολογία κατηγορουμένου), από τα οποία το Δικαστήριο συνήγαγε τα περιστατικά που εκτέθηκαν και οδηγήθηκε στην καταδικαστική του κρίση, ενώ δεν υπήρχε κατά νόμο, ανάγκη να τα παραθέσει αναλυτικά και να εκθέσει τι προκύπτει χωριστά από το καθένα από αυτά. Και συγκεκριμένα έλαβε υπόψη του το Δικαστήριο της ουσίας και συνεκτίμησε μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα και την κατάθεση του μάρτυρα κατηγορίας ..., του οποίου η κατάθεση κρίθηκε αναγκαία κατά τη συζήτηση της ίδιας υπόθεσης στις 6-3-2007, με την παρουσία τότε των εκκαλούντων αναιρεσειόντων, όταν και αναβλήθηκε σε ρητή δικάσιμο για τις 6-11-2007 (βλ. την υπ' αριθμ. 489/2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Πατρών). Επομένως, ο από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ του Κ.Π.Δ. λόγος αναιρέσεως της κρινόμενης αίτησης, με τον οποίο αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια της έλλειψης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας ως προς το μέρος της ενοχής των αναιρεσειόντων πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Επίσης απορριπτέα είναι ως απαράδεκτη η αίτηση ως προς την επιμέτρηση της ποινής σε βάρος των αναιρεσειόντων με την επίκληση μόνο ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εξάντλησε την αυστηρότητα του νόμου, επιβάλλοντας σε αυτούς τις ίδιες ποινές που είχε επιβάλλει και το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, εφόσον δεν επικαλούνται οι αναιρεσειόντες ότι το Δικαστήριο της ουσίας εσφαλμένα εφάρμοσε και ερμήνευσε τις διατάξεις του άρθρου 79 Π.Κ. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 99 παρ. 1 του ΠΚ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 2479/1997, "αν κάποιος που δεν έχει καταδικασθεί αμετακλήτως για κακούργημα ή πλημμέλημα σε περιοριστικό της ελευθερίας ποινή ανώτερη των έξι μηνών με μία μόνη ή με περισσότερες αποφάσεις, οι ποινές των οποίων δεν υπερβαίνουν συνολικά το ανωτέρω όριο, καταδικασθεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι

κατώτερο από τρία και ανώτερο από πέντε έτη, εκτός αν κρίνει με βάση ειδικά μνημονευόμενα (στην αιτιολογία), ότι η εκτέλεση της ποινής κατά το άρθρο 82 (του Π.Κ.), είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει με σαφήνεια, ότι το Δικαστήριο υποχρεούται να ελέγξει τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής και να αποφασίσει σχετικά και χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος για το ζήτημα της αναστολής, αλλά και να αιτιολογήσει ειδικά την τυχόν αρνητική κρίση του και ότι αν προχωρήσει στη μετατροπή της ποινής, χωρίς προηγουμένως να αποφασίσει επί της αναστολής αυτής, υπερβαίνει αρνητικά την εξουσία του και υποπίπτει στην ελεγχόμενη αναιρετικά πλημμέλεια της υπέρβασης εξουσίας, εκ της οποίας ιδρύεται ο λόγος αναιρέσης από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Η του ΚΠΔ. Στην προκειμένη περίπτωση, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το ανωτέρω Δικαστήριο, αφού επέβαλε στον καθένα αναιρεσιόντα - κατηγορούμενο ποινή φυλάκισης ενός (1) έτους, την μετέτρεψε σε χρηματική ποινή προς 4,40 ευρώ την ημέρα και για τους δύο αναιρεσιόντες - κατηγορουμένης, απορρίπτοντας, αυτεπαγγέλτως, την αναστολή της εκτέλεσης της ως άνω ποινής με την αιτιολογία "όπως προκύπτει από τα ποινικά μητρώα των κατηγορουμένων, αυτοί ουδέποτε καταδικάσθηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα, πλην όμως, από την έρευνα των περιστάσεων που διαπράχθηκε η πιο πάνω αξιόποινη πράξη και της διαγωγής τους μετά την τέλεση της πράξεως, το δικαστήριο κρίνει ότι η εκτέλεση της ποινής κατά το άρθρο 82 ΠΚ είναι απολύτως αναγκαία για να τους αποτρέψει από την τέλεση νέων εγκλημάτων (άρθρο 99 παρ. 1 ΠΚ)". Η ως άνω αιτιολογία όμως της απόφασης περί απόρριψης της αναστολής της επιβληθείσας στους αναιρεσιόντες ποινής φυλάκισης δεν είναι ειδική και εμπεριστατωμένη, όπως απαιτείται σύμφωνα με τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ, ενόψει της έλλειψης εγκληματικής δραστηριότητας των δύο αναιρεσιόντων στο παρελθόν και ότι από τη μη εκπλήρωση του χρέους της προς την εγκαλούσα μέχρι το χρόνο της διεξαγωγής της δευτεροβάθμιας δίκης, δεν συνάγεται ότι αυτοί μπορεί να τελέσουν στο μέλλον νέα εγκλήματα. Έτσι όμως, το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση υπέπεσε ως προς το μέρος της μετατροπής της ποινής φυλάκισης σε χρηματική ποινή, στις πλημμέλειες του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Η του ΚΠΔ και πρέπει κατά παραδοχή του συναφούς λόγου αμφοτέρων των αιτήσεων αναιρέσης, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, μόνο όσο αφορά στην περί μετατροπής της ποινής διάταξής της και να παραπεμφθεί η υπόθεση κατά το μέρος αυτό για νέα κρίση στο ίδιο δικαστήριο που την εξέδωσε, το οποίο όμως θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές, εκτός εκείνους που δίκασαν προηγουμένως (άρθρο 519 ΚΠΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί εν μέρει την υπ' αριθμ. 2034/2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Πατρών, και μόνο κατά τη διάταξη αυτής περί μετατροπής της επιβληθείσας σε καθένα των δύο (2) κατηγορουμένων ποινής φυλάκισης του ενός (1) έτους. Και

Παραπέμπει κατά το πιο πάνω αναιρούμενο μέρος την υπόθεση αυτή για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, το οποίο θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 3 Απριλίου 2009. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 19 Μαΐου 2009.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ